Europees Parlement
2019-2024

Commissie buitenlandse zaken

2023/2126(INI)

13.9.2023

ONTWERPVERSLAG

over de aanbeveling van het Europees Parlement aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid betreffende de betrekkingen tussen de EU en de VS
(2023/2126(INI))

Commissie buitenlandse zaken

Rapporteur: Tonino Picula

INHOUD

Blz.

ONTWERPAANBEVELING VAN HET EUROPEES PARLEMENT 3

ONTWERPAANBEVELING VAN HET EUROPEES PARLEMENT

aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid betreffende de betrekkingen tussen de EU en de VS
(2023/2126(INI))

Europees Parlement,

– gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 2 december 2020 over een nieuwe EU/VS-agenda voor wereldwijde verandering (JOIN(2020)0022),

– gezien de conclusies van de Raad van 7 december 2020 over de betrekkingen tussen de EU en de VS,

– gezien de gezamenlijke verklaring van voorzitter Von der Leyen en de Amerikaanse president Biden van 10 maart 2023,

– gezien de gezamenlijke verklaring van de trans-Atlantische wetgeversdialoog van 17 juni 2023,

– gezien de NAVO-top in Vilnius op 11 en 12 juli 2023,

– gezien de gezamenlijke verklaring van de Handels- en Technologieraad EU-VS van op 31 mei 2023,

– gezien de gezamenlijke verklaring van de 9e Energieraad van de VS en de EU van 7 februari 2022 en de gezamenlijke verklaring van de 10e Energieraad van de VS en de EU van 4 april 2023,

– gezien de gezamenlijke verklaring van de Europese Commissie en de Verenigde Staten van 25 maart 2022 over Europese energiezekerheid,

– gezien de derde gezamenlijke verklaring van de EU en de NAVO, ondertekend op 10 januari 2023,

– gezien de administratieve regeling tussen het Europees Defensieagentschap en het Ministerie van Defensie van de Verenigde Staten van Amerika, ondertekend op 26 april 2023,

– gezien Besluit (GBVB) 2021/750 van de Raad van 6 mei 2021 betreffende de deelname van de Verenigde Staten van Amerika aan het PESCO-project militaire mobiliteit[1],

– gezien de gezamenlijke mededeling over een EU-ruimtevaartstrategie voor veiligheid en defensie, aangenomen op 10 maart 2023,

[1] PB L 160 van 7.5.2021, blz. 112

– gezien zijn eerdere resoluties over de trans-Atlantische betrekkingen, met name die van 26 maart 2009 over de stand van de trans-Atlantische betrekkingen in de nasleep van de VS-verkiezingen[2], die van 13 juni 2013 over de rol van de EU bij de bevordering van een breder trans-Atlantisch partnerschap[3], die van 12 september 2018 over de stand van de betrekkingen tussen de EU en de VS[4] en die van 6 oktober 2021 over de stand van de betrekkingen tussen de EU en de VS[5],

– gezien zijn resolutie van 18 januari 2023 over de uitvoering van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid – jaarverslag 2022[6],

– gezien zijn resolutie van 18 januari 2023 over de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid – jaarverslag 2022[7],

– gezien artikel 118 van zijn Reglement,

– gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A9-000/2023),

A. overwegende dat een sterke trans-Atlantische samenwerking op basis van het beginsel van een partnerschap onder gezamenlijk leiderschap en met gezamenlijke verantwoordelijkheid noodzakelijk is om het hoofd te bieden aan de storm van meerdere crises aan beide zijden van de Atlantische Oceaan;

B. overwegende dat het trans-Atlantische partnerschap op het gebied van buitenlandse zaken van groot belang is voor de handhaving en versterking van de beginselen van het internationale recht en de multilaterale samenwerking in de context van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne;

C. overwegende dat de Verenigde Staten, met hun door beide partijen in het Congres gesteunde hulp aan Oekraïne, blijk hebben gegeven van werkelijke solidariteit met de EU, en dat wij ons gezamenlijk inzetten voor de bescherming van vrede en veiligheid op het Europese continent, en van de beginselen van het internationaal recht en van het Handvest van de VN;

D. overwegende dat het de komende maanden nog belangrijker zal zijn om gezamenlijk op te treden tegen de meedogenloze Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne;

E. overwegende dat de trans-Atlantische dialoog tussen de EU en de VS en de parlementaire diplomatie moeten worden voortgezet om de mondiale uitdagingen aan te kunnen pakken;

F. overwegende dat de aanpak van de vele kwesties waarvoor wordt samengewerkt aanzienlijk gebaat zou zijn bij een nog sterkere parlementaire samenwerking tussen het Congres van de VS en het Europees Parlement, waardoor het publieke bewustzijn, de

[2] PB C 117 E van 6.5.2010, blz. 198.
[3] PB L 65 van 19.2.2016, blz. 120
[4] PB L 433 van 23.12.2019, blz. 89
[5] PB L 132 van 24.3.2022, blz. 70
[6] PB L 214 van 16.6.2023, blz. 26
[7] PB L 214 van 16.6.2023, blz. 54

democratische legitimiteit, de democratische controle en het vermogen om onze gezamenlijke inspanningen vruchten af te laten werpen, zouden toenemen;

G. overwegende dat een van de belangrijkste onderdelen van het Strategisch Kompas, dat in maart 2022 is goedgekeurd, gewijd is aan de rol van partnerschappen en gericht is op sterkere bilaterale partnerschappen op maat, in het bijzonder met de VS en de NAVO;

1. beveelt de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid aan:

a) te werken aan een nog sterker, wederzijds voordelig partnerschap tussen de EU en de VS om het hoofd te bieden aan de nieuwe en gevaarlijke realiteiten die onze samenlevingen en gemeenschappen beïnvloeden;

b) de open strategische autonomie van de EU te bevorderen als middel om de eigen legitieme belangen van de EU na te streven en tegelijkertijd de trans-Atlantische band te versterken en de gezamenlijke invloed van de EU en de VS op het wereldtoneel te vergroten;

c) te bevestigen dat de strategische trans-Atlantische relatie van blijvend belang is voor de wederopbouw van en het geven van een nieuw elan aan de multilaterale, op regels gebaseerde internationale orde, waarin het VN-stelsel en het internationaal recht centraal staan;

d) het trans-Atlantische partnerschap te versterken om beter te kunnen strijden voor democratie, een op regels gebaseerde internationale orde en multilateralisme;

e) de verantwoordingsplicht en veerkracht van onze democratische stelsels aan weerszijden te versterken in de aanloop naar de verkiezingen van volgend jaar, en de trans-Atlantische dialoog en samenwerking op het gebied van beleid ter ondersteuning van democratie, mensenrechten en de rechtsstaat te versterken en desinformatie en buitenlandse inmenging door autoritaire regimes te bestrijden;

Samenwerking op het gebied van buitenlands beleid

f) de intensieve coördinatie tussen de EU en de VS met betrekking tot doeltreffende internationale sancties tegen Rusland, Belarus en alle partijen die de agressie van Rusland faciliteren, voort te zetten, teneinde het vermogen van Rusland om de oorlog en andere vormen van agressie tegen zijn buurlanden voort te zetten, te beperken en te voorkomen dat sancties worden omzeild;

g) door te gaan met de samenwerking tussen de EU en de VS bij de ondersteuning van het hervormingsproces in Oekraïne en de ontwikkeling van een wederopbouwplan voor de lange termijn;

h) de bilaterale samenwerking tussen de EU en de VS in het kader van internationale fora, zoals de G7 en de G20, en op het niveau van de Algemene Vergadering van de VN te versterken, teneinde Rusland te isoleren en samenwerking te bevorderen met landen die werkelijk geïnteresseerd zijn in het bevorderen van multilateralisme en het verdedigen van de op regels gebaseerde internationale orde;

i) de uitstekende samenwerking bij de bestrijding van buitenlandse informatiemanipulatie en -verstoring voort te zetten en onze paraatheid tegen het kwaadaardige gebruik van technologische vooruitgang om onze gezamenlijke belangen te schaden, te versterken;

j) het belang te beoordelen van een sterke onderlinge toenadering van de trans-Atlantische standpunten ten opzichte van China, waarbij in toenemende mate wordt voortgebouwd op de strategie van "risicovermindering" en tegelijkertijd wordt gezocht naar manieren om met China samen te werken voor de aanpak van een aantal mondiale uitdagingen;

k) gezamenlijk toenadering te zoeken tot de landen van het Globale Zuiden en ons vermogen om als partners samen te werken te versterken, ons sterker in te zetten voor democratische waarden en een op regels gebaseerde internationale orde, en samen met het Globale Zuiden te werken aan een aantrekkelijk alternatief pad ter bevordering van de digitale ontwikkeling;

l) na te gaan hoe synergieën en mogelijkheden kunnen worden gecreëerd voor het aangaan van een dialoog binnen multilaterale kaders tussen de EU en de VS en China met betrekking tot gemeenschappelijke en mondiale uitdagingen, zoals klimaatverandering, gezondheidsrisico's, eerbiediging van de mensenrechten, cyberspace, wapenbeheersing, non-proliferatie en opkomende disruptieve technologieën;

m) samen te werken met de VS en partners over de hele wereld om de risico's die voortvloeien uit de proliferatie van gevoelige technologieën tot een minimum te beperken, en tegelijkertijd een zo groot mogelijke openheid ten aanzien van internationale samenwerking aan te houden;

n) nauwer samen te werken bij de ontwikkeling van democratische normen voor het gebruik van technologie, door de strategieën voor digitale diplomatie op elkaar af te stemmen teneinde onze waarden te verdedigen, onze veiligheid te vergroten en democratisch verantwoorde digitale normen te bevorderen, zowel binnen de EU als wereldwijd;

o) de gezamenlijke trans-Atlantische inspanningen voor de beveiliging van cruciale trans-Atlantische infrastructuur te intensiveren en samen met partners te werken aan een veilige en veerkrachtige connectiviteitsinfrastructuur voor informatie- en communicatietechnologieën overal ter wereld;

p) ervoor te zorgen dat de EU en de VS, samen met andere relevante partners, betrouwbare kanalen voor trans-Atlantische gegevensoverdracht en veilige alternatieven creëren, zodat de gegevensstroom kan worden gehandhaafd of snel kan worden hersteld in geval van verstoringen of pogingen daartoe;

q) een nauwer partnerschap met de VS en andere gelijkgestemde partners in de Indo-Pacifische regio te bevorderen;

r) de samenwerking tussen de EU en de VS in de Westelijke Balkan voort te zetten om de landen in die regio te helpen op weg naar het EU-lidmaatschap en de door de

EU gefaciliteerde dialoog tussen Belgrado en Pristina voort te zetten;

s) de noodzaak te onderstrepen van voortzetting van de goede bilaterale betrekkingen inzake het beleid ten aanzien van het vredesproces in het Midden-Oosten, en de coördinatie van onze inspanningen ter bevordering van positieve ontwikkelingen in de bredere regio voort te zetten;

t) te werken aan de versterking van de trans-Atlantische samenwerking op het gebied van situationeel bewustzijn, diplomatieke reacties, capaciteitsopbouw en het vergroten van de cyberweerbaarheid door middel van de EU-VS-cyberdialoog;

u) ervoor te zorgen dat de VS een belangrijke partner blijft voor de energiezekerheid van de EU;

v) de nauwere trans-Atlantische dialoog en samenwerking op het gebied van hernieuwbare energiebronnen verder in praktijk te brengen;

w) te streven naar een overeenkomst tussen de EU en de VS over een gemeenschappelijke methode voor de berekening van de koolstofvoetafdruk;

Samenwerking op het gebied van veiligheid en defensie

x) voort te bouwen op de derde gezamenlijke verklaring van de EU en de NAVO en de samenwerking tussen de EU en de NAVO verder in praktijk te brengen op gebieden als veerkracht en bescherming van kritieke infrastructuur, opkomende en ontwrichtende technologieën, de ruimte, de gevolgen van de klimaatverandering voor de veiligheid en buitenlandse informatiemanipulatie en -verstoring;

y) partnerschappen op de gebieden van samenwerking die worden bedoeld in het strategisch concept van de NAVO en het strategisch kompas van de EU te verdiepen, met name op het vlak van militaire mobiliteit, infrastructuur voor tweeërlei gebruik, veerkracht en gezamenlijke oefeningen;

z) defensiebedrijven uit de VS en de EU intensiever te laten samenwerken aan gezamenlijke projecten die dienen om gemeenschappelijke veiligheids- en defensiedoelstellingen te verwezenlijken en een betere interoperabiliteit tussen de EU, de VS en de NAVO te waarborgen;

aa) verdere samenwerking op defensiegebied tussen de EU, haar lidstaten en de VS aan te moedigen door de administratieve regeling tussen het Europees Defensieagentschap en het ministerie van Defensie van de Verenigde Staten in de praktijk te brengen, gezien het belang ervan in de huidige geopolitieke realiteit;

ab) de lopende coördinatie van de militaire steun aan Oekraïne in het kader van de contactgroep voor de verdediging van Oekraïne voort te zetten;

ac) de samenwerking met de VS op het gebied van ruimteveiligheid te verdiepen;

ad) de toename van Russische en Chinese informatiemanipulatie en -interferentie gezamenlijk aan te pakken, met name in de context van de illegale oorlog van

Rusland tegen Oekraïne en de gevolgen daarvan voor de Westelijke Balkan, Afrika en Latijns-Amerika;

°

° °

2. verzoekt zijn Voorzitter deze aanbeveling te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid.